

**An investigation of the
relationship between
childhood abuse experience
and social skill levels of
teacher candidates**

**Öğretmen adaylarının
çocukluk dönemi istismar
yaşantıları ile sosyal beceri
düzeyleri arasındaki ilişkinin
incelenmesi¹**

**Kayhan Bozgün²
Serpil Pekdoğan³**

Abstract

Damaging actions of emotional, social, physical and cognitive development can leave permanent traces in the individual's life. Abuse is also one of the issues to be addressed. Abuse of childhood and its aftermath can negatively affect social development and cause the individual to be deprived of social skills. In this study, it is aimed to investigate the relationship between preservice teachers' social skill levels and childhood traumas. The study was conducted with the relational screening method of quantitative research methods. In the study group of the research there are 628 preservice teachers who continue to Education Faculty of Amasya University in the academic year 2016-2017. In the collection of data, "Childhood Trauma Scale Short Form" which determines levels of childhood abuse experiences and "Social Skills Inventory Short Form" used to measure social skills levels during adulthood were utilized. In the analysis of data, Pearson Moments Correlation Coefficient was used for determining the relationship between the two scales. In the findings of the study, social skills and childhood abuse were negatively related; but which is not significant for preservice teachers.

Özet

Duygusal, sosyal, fiziksel, bilişsel gelişimi zedeleyici eylemler bireyin yaşamında kalıcı izler bırakabilmektedir. İstismar da bu nedenle üzerinde durulması gereken konular arasında yer almaktadır. Çocukluk dönemi ve sonrasında etkisini sürdüren istismar, sosyal gelişimi olumsuz etkileyerek bireyin sosyal becerilerden yoksun olmasına neden olabilmektedir. Bu çalışmada, öğretmen adaylarının sosyal beceri düzeyleri ile çocukluk çağı istismar yaşantıları arasındaki ilişkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama deseni ile gerçekleştirilen araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 628 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında çocukluk dönemi istismar yaşantıları düzeylerini belirleyen "Çocukluk Çağı Örselenme Yaşantıları Ölçeği Kısa Formu" ve yetişkinlik dönemindeki sosyal beceri düzeylerini ölçmek amacıyla kullanılan "Sosyal Beceri Envanteri Kısa Formu"ndan yararlanılmıştır. Verilerin analizinde iki ölçek arasındaki ilişkileri belirlemek için pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Çalışmanın

¹ Bu çalışma, "Öğretmen adaylarının çocukluk dönemi istismar yaşantıları ile sosyal beceri düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

² Arş. Gör., Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, kayhanbozgun@gmail.com

³ Yrd. Doç. Dr., Hitit Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu, Çocuk Gelişimi Bölümü, serpilpekdogan@hitit.edu.tr

As a result, it is very important for the prospective teachers to be aware of the negative effect of the abuse experience on social skills development in their professional lives. Studies may be made to teacher candidates or teachers to explain the negative effects of abuse and the importance of social skills.

Keywords: Childhood abuse; relationship; social skill; preservice teacher.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

bulguları incelendiğinde öğretmen adaylarının sosyal becerileri ile çocukluk çağı istismar yaşantıları arasında negatif yönde anlamlı olmayan bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Sonuç olarak öğretmen adaylarının istismar yaşantısının sosyal beceri gelişimine olumsuz etkisinin farkında olmaları mesleki yaşamlarında büyük önem taşımaktadır. Öğretmen adaylarına ya da öğretmenlere istismarın olumsuz etkilerinin ve sosyal becerinin önemini aktaracak çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Çocukluk çağı istismar; ilişki; sosyal beceri; öğretmen adayı.

Giriş

Kişisel, sosyal ve duygusal gelişim birbirleri ve diğer gelişim alanları ile bağlantılıdır. Örneğin zihinsel gelişimde beliren gerilikler çocuğun sosyal gelişimini ve duygusal gelişimini olumsuz olarak etkileyebilmektedir. Bu gelişim alanları gerek kalıtsal gerekse çevresel faktörlerden etkilenebilmektedir (Cirinlioğlu, 2015). Duygusal, sosyal ve psikolojik olarak gelişmemiş bir bireyin, geçmişte örselenmiş ya da istismar yaşıyor olma ihtimali bulunabilmektedir.

İstismar, 18 yaş öncesinde, aile, arkadaş ya da başkaları tarafından çocuğun sağlığına, gelişimine, yaşamına, ilişkilerine zarar verebilecek olan her türlü fiziksel, cinsel, duygusal ve diğer türlerdeki sömürüdür (Dünya Sağlık Örgütü-WHO, 2016). İstismar kurbanı olan çocuklarda aşırı gerginlik, kurallara karşı gelme, suçluluk hissi, geç konuşma, depresyon, ruhsal bunalım, utangaçlık, başarısızlık, alt ıslatma, saldırganlık, kendine ve başkalarına zarar verme görülebilmektedir. Çocuk istismarı, depresyon, stres ve sosyal izolasyon gibi olumsuz etkilere yol açmaktadır (Dubowitz & Bennett, 2007). Olumsuz etkiler sonucunda bireyin yalnızlaşması ve akran ilişkilerinde problem yaşaması muhtemel bir sonuçtur. İstismarın etkisi uzun yıllar sürebileceğinden bu olumsuzlukları yaşayan bireyler sosyal becerilerini geliştirme fırsatını yakalayamazlar. Ayrıca, bu olumsuzluklar bireyi toplumdan daha çok soyutlaştıracak ve diğer istismar kurbanı gruplarıyla zaman geçirecek durumları daha da kötü bir hal alacaktır (Gülay & Akman, 2009).

Sosyal beceri ise başkalarıyla etkileşime fırsat veren, iletişim kurmayı sağlayan, akran ortamında kabul edilmeye yardımcı olabilecek her türlü öğrenilebilir davranışlar bütünüdür (Bacanlı, 2014). Sosyal becerilerde yeterliği olan çocuklar; kendisiyle barışık, duygusal ve sosyal olarak kendini ifade edebilen, duygularını kontrol edebilen bireyler olarak açıklanabilir. Sosyal beceri yetersizliği yaşayan çocuklar; başkalarıyla olan ilişkilerinde, akademik çalışmalarında, davranışlarında ve gelecekteki mesleki yaşamlarında birçok problemle karşı karşıya kalabilmektedir (Polat, 2014). Bu yetersizliklere istismar ve ihmal yaşantıları da eklenince bireyin sağlığında ve günlük hayatında sorunların oluşması da kaçınılmaz olabilmektedir.

Aile içinde meydana gelen kavgalarda ve tartışmalarda çocuk olumsuz etkilenir, bazen kendini suçlu hissedip psikolojik sorunlar yaşayabilir, dikkat dağınıklığı ve hiperaktivite sorunu baş gösterebilir. Ailede görülen bu kavgalarla çocuk gelecekte evlilik hayatında ve yetişkinlikte benzer davranışları sergileyebilir (Güneş, 2014). Aileden kaynaklı istismar veya ihmal, bireyin akran ilişkilerinde problemler yaratır. İstismara uğrayan bireylerin akranlarıyla ilişkilerinde daha fazla problem yaşamaları riski bulunmaktadır. (Blanchard-Dallaire & Hébert, 2014). Ebeveynlerden kaynaklanan çocuk ihmali ebeveynler ile çocuk arasındaki ilişkilere zarar vermekte, bunun sonucunda da çocuğun akranları ile olan ilişkilerine de yansıtılmaktadır (Eaves, Prom & Silberg, 2010). Bu problemler, iletişimde rol alan sosyal becerileri, güveni, akranlarla yakın ilişkilerin

oluşmasını sağlayan duygusal becerileri de olumsuz etkiler (Sperry & Widom, 2013). Ayrıca bu çocuklar, ailesi ve akranlarıyla olan iletişim ve sosyal sorunlarını öğretmenine de yansıtabilecekleri için bu sorunlar, öğretmenin çocuk ile ilgili olumsuz olgular oluşturmasına ve kaygı duymasına sebep olabilir (Rudasill, Gonshak, Pössel, Nichols & Stipanovic, 2013).

Öğretmenler, istismara uğrayan çocukların daha az sosyal yeterlilik gösterdiğini ve akranları tarafından daha az kabul gördüklerini ifade etmişlerdir (Blanchard-Dallaire & Hébert, 2014). Ayrıca, duygusal istismar ve ihmale maruz kalmış çocuklar, öğretmenleri ve akranları ile olan ilişkilerinde zorluklar yaşamaktadır (An, Lee & Chung, 2013; Rudasil et al., 2013). Mavili (2014), hizmet içi eğitimlerde ele aldığı grup uygulamalarında, öğretmenlerin yaşamlarındaki rolleri ile ilgili farkındalıklarının arttığını ve ihmal davranışlarını kontrol altına almayı başarabildiklerini tespit etmiştir. Öğretmenlerin çocuklarla kurduğu sağlıklı bir iletişimin, ebeveyn istismarı ve ihmali ile bir çocuğun duygusal-davranışsal sorunları arasında arabuluculuk yapacağı varsayılmaktadır (Ban & Oh, 2016).

İlgili alanyazında Tosuntaş-Karakuş'un (2006) yapmış olduğu çalışmada ergenlerin duygusal istismarı ile sosyal beceri düzeyi arasındaki ilişkiyi incelediği görülmektedir. ancak, potansiyel birer öğretmen olan öğretmen adaylarının sosyal beceri düzeyleri ile fiziksel, cinsel, duygusal istismar ile birlikte fiziksel ve duygusal ihmalin arasındaki ilişkinin incelendiği bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu bağlamda, araştırmanın problemini, "öğretmen adaylarının sosyal beceri düzeyleri ile çocukluk çağı örselenmeleri arasında ilişki var mıdır?" sorusu teşkil etmektedir. Bu araştırmanın amacı ise, öğretmen adaylarının çocukluk çağı istismar yaşantıları ile yetişkinlik dönemindeki sosyal beceri düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Yöntem

Bu bölümde araştırma yöntemi ile ilgili bilgiler ele alınmıştır. Buna bağlı olarak; alt başlıklar halinde araştırmanın modeli, evren ve çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada öğretmen adaylarının çocukluk çağı istismar yaşantıları ile sosyal beceri düzeylerinin bazı değişkenlerle olan ilişkisinin incelenmesi amaçlandığından, betimsel tarama modelinde ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada bu modelin kullanılmasının sebebi, ilişkisel araştırma modelinin, araştırılmak istenen konudaki durumları betimlemenin dışında, değişkenlerin aralarında ne şekilde bir ilişki bulunduğunu öğrenmemize yardımcı olarak olguları güçlü bir şekilde anlamamıza olanak vermesidir (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2013).

Çalışma Grubu

2016-2017 eğitim-öğretim yılının güz döneminde, Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinin farklı bölümlerinde öğrenimlerine devam eden 628 öğretmen adayı, bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklem grubunu belirlemek için Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle (basit rastgele örnekleme), öğretmen adayları seçilerek örneklem grubu oluşturulmuştur (Ekiz, 2013).

Veri Toplama Araçları

Çocukluk Çağı Örselenme Yaşantıları Ölçeği Kısa Formu (ÇÖYÖ-KF): Bernstein ve diğerlerinin (1994) geliştirmiş oldukları Çocukluk Çağı Örselenme Yaşantıları Ölçeği'nin İngilizce kısa formu (Childhood Trauma Questionnaire-Short Form) olan bu ölçme aracı, Bernstein vd. (2003) tarafından hazırlanmıştır. Kaya (2014), 306 üniversite öğrencisine uygulama yaparak ölçeğin Türkçe diline uyarlamasını yapmıştır. Ölçeğin geçerlik çalışması için faktör analizinin yapılması sonucunda, maddelerin orijinalinde olduğu gibi beş faktör altında toplandığı görülmüş ve Bernstein

vd.'nin (2003) çalışmasındaki faktör yapısıyla uyumlu olduğu belirlenmiştir. ÇÖYÖ-KF'nin güvenilirlik çalışması için ise iç tutarlılık katsayıları ile birlikte test-tekrar testi analiz yöntemleri kullanılarak ölçeğin güvenilir yapıda olduğu saptanmıştır.

Sosyal Beceri Envanteri Kısa Formu (SBE-KF): Sosyal Beceri Envanteri (SBE) Riggio (1986) tarafından geliştirilmiş ve Yüksel (1997) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılmıştır. Ölçme aracı ile bireylerin genel sosyal yeterliliklerini ölçmek amaçlanmaktadır. SBE, bireyin genel sosyal yeterlik puanını vermesinin yanında bireyin duygusal ve sosyal bakımdan iletişim gönderme-alma ve düzenleme becerilerini de ele alır. Ölçek aynı zamanda sosyal yeterliliğin altı bileşeni hakkında bilgi veren bireyin öz-raporu niteliğindedir. Koydemir (2006), SBE-KF ölçeğinin genelinden elde etmiş olduğu Cronbach alfa değerini ,70 olarak belirleyerek SBE-KF için yeterli düzeyde geçerlik ve güvenilirliğe sahip bir ölçek tanımlaması yapmıştır (Şahin & Gizir, 2013). Koydemir'in (2006) çalışmasında öğretmen adayları ile çalışması da ölçeğin ve bu çalışmadaki örneklem grubunun bu araştırma ile uyumlu olduğunu gösterir niteliktedir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizini olumsuz yönde etkilemeyecek şekilde eksiksiz doldurulduğu belirlenen 628 anket formu bu çalışmaya dahil edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 18.0 paket programı kullanılmıştır. Araştırmada iki tür (,01 ve ,05) anlamlılık düzeyi baz alınmıştır. Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı analiz tekniği, bağımlı değişkenlere bağlı alt boyutlar arasındaki ilişkisel korelasyon katsayılarını belirlemek için kullanılmıştır. Baykul & Güzeller (2013), iki değişkenli verilerde en az eşit aralıklı ölçek varsayımının olduğu durumlarda Pearson korelasyon analizinin kullanımının uygun olacağını belirtmiştir.

Bulgular

Öğretmen adaylarının çocukluk dönemindeki istismar yaşantıları ile yetişkinlik dönemindeki sosyal beceri düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek için yapılan analiz sonuçları aşağıdaki Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Öğretmen Adaylarının Çocukluk Çağı İstismar Yaşantıları İle Sosyal Becerileri Arasındaki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Dağılımları

	FİS	FİH	DİH	DİS	CİS	CTOP	DA	DD	DK	SA	SD	SK	SBTP
FİS	1												
FİH	,435**	1											
DİH	,430**	,472**	1										
DİS	,610**	,455**	,564**	1									
CİS	,565**	,289**	,358**	,553**	1								
CTOP	,801**	,689**	,722**	,848**	,741**	1							
DA	-,049	-,056	-,012	,009	,056	-,011	1						
DD	-,051	-,033	-,082	-,014	,027	-,036	-,089	1					
DK	,066	,040	,031	-,009	,034	,041	-,257**	,113**	1				
SA	-,002	-,051	-,096	-,032	-,045	-,057	,099	,416**	,063	1			
SD	,069	,111**	,094	,206**	,054	,143**	-,162**	,212**	-,206**	,128**	1		
SK	-,063	-,120**	-,185**	-,150**	-,056	-,148**	,181**	,334**	,102	,563**	-,211**	1	
SBTP	-,007	-,030	-,080	,017	,021	-,017	,231**	,693**	,209	,805**	,339**	,632**	1

*p<,01; **p<,05 (; FİS: Fiziksel İstismar; FİH: Fiziksel İhmal; DİH: Duygusal İhmal; DİS: Duygusal İstismar; CİS: Cinsel İstismar; CTOP: Çocukluk Çağı İstismar Toplam Puan; DA: Duyuşsal Anlatımcılık; DD: Duyuşsal Duyarlık; DK: Duyuşsal Kontrol; SA: Sosyal Anlatımcılık; SD: Sosyal Duyarlık; SK: Sosyal Kontrol; SBTP: Sosyal Beceri Toplam Puanı)

Öğretmen adaylarının çocukluk çağı istismar yaşantıları ile sosyal beceri düzeyleri arasındaki ilişkiyi anlamak için yapılan pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı analiz sonuçları Tablo 1'de yer almaktadır. ÇÖYÖ-KF'nin fiziksel ihmal alt boyutu ile SBE-KF'nin sosyal duyarlık ($r=,111$; $p<,01$) ve sosyal kontrol alt boyutu ($r=,120$; $p<,01$) arasında; ÇÖYÖ-KF'nin duygusal ihmal alt boyutu ile SBE-KF'nin duyuşsal duyarlık ($r=,082$; $p<,05$), sosyal anlatımcılık ($r=,096$; $p<,05$), sosyal duyarlık ($r=,094$; $p<,05$), sosyal kontrol ($r=,185$; $p<,01$) alt boyutları ve SBE-KF toplam puanı ($r=,080$; $p<,05$) arasında; ÇÖYÖ-KF'nin duygusal istismar alt boyutu ile SBE-

KF'nin sosyal duyarlık ($r=,206$; $p<,01$) ve sosyal kontrol ($r=-,150$; $p<,01$) alt boyutları arasında; ÇÖYÖ-KF toplam puanı ile SBE-KF'nin sosyal duyarlık ($r=,143$; $p<,01$) ve sosyal kontrol ($r=-,148$; $p<,01$) alt boyutları arasında anlamlı ilişkiler olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının çocukluk çağı istismar yaşantıları toplam puanı ile sosyal beceri düzeyi toplam puanı arasında negatif yönde bir ilişki saptanmasına rağmen bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı saptanmıştır ($r=-,017$; $p>,05$).

Öğretmen adaylarının çocukluk çağı istismar yaşantılarının ÇÖYÖ-KF'nin alt boyutları ve toplam puanına göre pearson momentler çarpımı korelasyon katsayıları dağılımı bulguları incelendiğinde, fiziksel istismarın fiziksel ihmal ($r=,435$; $p<,01$), duygusal ihmal ($r=,430$; $p<,01$), duygusal istismar ($r=,610$; $p<,01$), cinsel istismar ($r=,565$; $p<,01$) alt boyutları ile istismar toplam puanı ($r=,801$; $p<,01$) arasında; fiziksel ihmalin duygusal ihmal ($r=,472$; $p<,01$), duygusal istismar ($r=,455$; $p<,01$), cinsel istismar ($r=,289$; $p<,01$) alt boyutları ile istismar toplam puanı ($r=,689$; $p<,01$) arasında; duygusal ihmalin duygusal istismar ($r=,564$; $p<,01$), cinsel istismar ($r=,358$; $p<,01$) alt boyutları ile istismar toplam puanı ($r=,722$; $p<,01$) arasında; duygusal istismarın cinsel istismar ($r=,553$; $p<,01$) alt boyutları ile istismar toplam puanı ($r=,848$; $p<,01$) arasında; cinsel istismar ile istismar toplam puanı arasında ($r=,741$; $p<,01$) anlamlı ilişkinin olduğu görülmektedir. Bu bulgular, öğretmen adaylarının çocukluk çağında yaşadıkları fiziksel, duygusal ve cinsel istismar ile fiziksel ve duygusal ihmalin birbiri ile ilişkili olduğunu; ihmalin artarken istismarın da artış gösterdiğini ortaya çıkarmaktadır.

Öğretmen adaylarının sosyal beceri düzeylerinin SBE-KF'nin alt boyutları ve toplam puanına göre anlamlı ilişki olup olmadığını belirleyen pearson momentler çarpımı korelasyon katsayılarına göre, SBE-KF'nin alt boyutları ve toplam puanı arasında genel olarak anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. Bu ilişkinin, sosyal beceri toplam puanı ile duyuşsal anlatımcılık ($r=,231$; $p<,01$), duyuşsal duyarlık ($r=,693$; $p<,01$), duyuşsal kontrol ($r=,209$; $p<,01$), sosyal anlatımcılık ($r=,805$; $p<,01$), sosyal duyarlık ($r=,339$; $p<,01$) ve sosyal kontrol ($r=,632$; $p<,01$) alt boyutları arasında olduğu belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada öğretmen adaylarının çocukluk dönemindeki istismar yaşantıları ile sosyal beceri düzeyleri arasında negatif yönlü bir ilişki olduğu; ancak bu ilişkinin anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Buna rağmen, ÇÖYÖ-KF'nin alt boyutları ile SBE-KF'nin alt boyutları arasında genel olarak negatif yönde anlamlı ilişkilerin olduğu sonucuna varılmıştır. Yaşın artması ile birlikte çocukluk çağı istismar yaşantılarının azalması (Gül, 1970'ten aktaran; Aydın & İşmen, 2003), çocukluk çağından üniversite dönemine kadar yaşları 18 ve üstünde olan öğretmen adaylarının, istismar yaşantıları ile sosyal becerileri arasında anlamlı bir ilişkinin ortaya çıkmamasına neden olmuş olabilir. Aktuğ da (2010), bu çalışmadaki bulgulara benzer şekilde sosyal beceri ile şiddete maruz kalma arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna varmıştır. Sosyal beceriler ile istismar yaşantıları arasında ilişkinin görüldüğü çalışmalar da mevcuttur.

Blanchard-Dallaire & Hébert (2014), cinsel istismara uğramış olan bireylerin, cinsel istismar yaşantısı olmayan bireylere göre sosyal beceri problemlerinin daha fazla olduğunu ifade etmiştir. Ometto vd. (2015), istismar yaşantısı olan ergenlerin, istismara maruz kalmayan ergenlere göre daha düşük sosyal davranışlar gösterdiklerini belirtmişlerdir. Durmuşoğlu-Saltalı (2012), olumlu sosyal becerilerin arttıkça istismar yaşantısının azaldığını; olumsuz sosyal becerinin arttıkça istismar yaşantısının da arttığı bulgularına vararak, istismar ve sosyal beceri arasında bir ilişkinin olduğunu belirtmiştir. Riney & Bullock (2012), önleyici müdahale servislerinden destek alan öğrencilerin sosyal becerilerinin arttığı ve problemleri davranışlarının azaldığı sonucuna varmışlardır. Ünalmiş (2010), önceden istismara uğramamış bireylerin, daha önceden istismar yaşantısı olan bireylere göre daha çok sosyal becerisi olduğunu tespit etmiştir. İstismar yaşantısı ile sosyal beceri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki ortaya çıkmıştır.

Koç (2007), çalışmasında şiddete maruz kalan çocukların tamamına yakınının sosyal uyum becerilerinde düşüklük gözlediğini belirtmiştir. Durmuşoğlu & Yıldırım-Doğru (2006), sosyal becerilerin gelişmesinde etkisi olan yakın ilişkiler sonucu artan benlik saygısı ile istismar yaşantıları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varmıştır. Maloney, Lapierre, Cornetto & Pears (2006), düşük ve yetersiz sosyal becerilere sahip olmanın akranlar tarafından reddedilme ve toplumsal zorluklarla karşılaşma gibi duygusal istismar belirtilerinin artabileceğine işaret etmiştir. Colman & Wisdom (2004); Tencer (2002), çocukluk dönemi istismar yaşantısı olmayan bireylerin, istismar yaşantısı olan bireylere göre daha yakın ilişkiler kurduklarını ve sosyal ilişkilerde daha yeterli olduklarını belirtmişlerdir (Akt., Durmuşoğlu & Yıldırım-Doğru, 2006).

Sosyal beceriler ve istismar yaşantıları konusunda farkındalık sahibi öğretmen adayları, kalkınmada önemli rol oynayacak olan yeni nesiller için bir kazanç olacaktır. İstismar yaşantılarına yönelik bilgi sahibi öğretmen adayları, öğrencilerini daha iyi anlayacak, öğrencilerin sorunlarını çözmeye profesyonel davranabileceklerdir. Öğrencilerini eğitmeden ve geliştirmeden önce öğretmen adayları gerekli donanım, bilgi ve becerileri edinmiş olmalıdır. Öğretmen adaylarının sosyal becerileri kazanmış olması öğrencileri ile sağlıklı ilişkiler kurmasına, problemleri büyümeden çözmesine, öğrencilerini daha iyi anlamasına olanak tanıyacaktır. Sosyal beceriler ve istismar yaşantıları arasındaki negatif yönlü ilişkiye dayanarak istismar yaşantılarının sosyal beceri gelişimi vb. gelişimsel alanlara olumsuz etkilerinin anlatıldığı seminer vb. eğitimler öğretmen adayları, eğitimciler ve ailelere aktarılabilir.

Kaynaklar

- Aktuğ, G. (2010). Çocuk eğitim evlerinde barındırılan ergenlerin iletişim ve sosyal beceri düzeylerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- An, E., Lee, J. and Chung, I. (2013). The effect of emotional abuse in childhood on peer attachment and teacher attachment: The moderating effect of academic achievement. *Journal of Adolescent Welfare*, 15(1), 201-226.
- Aydın, O. ve İşmen, E. (2003). 18-25 yaş grubu erkeklerde çocukluk çağı örselenme yaşantısının incelenmesi. *Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18, 7-20.
- Bacanlı, H. (2014). *Sosyal beceri eğitimi*. (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Ban, J. and Oh, I. (2016). Mediating effects of teacher and peer relationships between parental abuse/neglect and emotional/behavioral problems. *Child Abuse & Neglect*, 61, 35-42.
- Baykul, Y. ve Güzeller, C. O. (2013). *Sosyal bilimler için istatistik: SPSS uygulamalı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Bernstein, D. P., Fink, L., Handelsman, L., Foote, J., Lovejoy, M., Wenzel, K., et al. (1994). Initial reliability and validity of a new retrospective measure of child abuse and neglect. *The American Journal of Psychiatry*, 151(8), 1132-1136.
- Bernstein, D. P., Stein, J. A., Newcomb, M. D., Walker, E., Pogge, D., Ahluvalia, T., et al. (2003). Development and validation of a brief screening version of the childhood trauma questionnaire. *Child Abuse & Neglect*, 27(2), 169-190.
- Blanchard-Dallaire, C. and Hébert, M. (2014). Social relationships in sexually abused children: Self-reports and teachers' evaluation. *Journal of Child Sexual Abuse*, 23(3), 326-344.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri [Research methods]*. (15. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Cirhinlioğlu, F. G. (2015). *Çocuk ruh sağlığı ve gelişimi: Okul öncesi dönem*. (3. Baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Dubowitz, H. and Bennett, S. (2007). Physical abuse and neglect of children. *The Lancet*, 369(9576), 1891-1899.
- Durmuşoğlu, N. ve Yıldırım-Doğru, S. S. (2006). Çocukluk örseleyici yaşantılarının ergenlikteki yakın ilişkilerde bireye etkisinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15, 237-246.
- Durmuşoğlu-Saltalı, N. (2012). The relationship between abuse within the family and social skills of Turkish senior primary school children. *Social Behavior and Personality: An International Journal*, 40(4), 585-590.

- Eaves, L. J., Prom, E. C. and Silberg, J. L. (2010). The mediating effect of parental neglect on adolescent and young adult anti-sociality: A longitudinal study of twins and their parents. *Behavior Genetics*, 40(4), 425-437.
- Ekiz, D. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri: Yaklaşım, yöntem ve teknikler*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Gülay, H. ve Akman, B. (2009). *Okul öncesi dönemde sosyal beceriler*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Güneş, A. (2014). *Çocuk eğitiminde pozitif iletişim*. İstanbul: Nesil Basım Yayın.
- Kaya, S. (2014). Çocukluk dönemi örseleme yaşantıları ölçeği kısa formunun Türkçeye uyarlanması. Yüksek lisans tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Koç, M. (2007). Şiddetin ortaya çıkardığı psikolojik travmayla baş etmede sporun işlevselliği. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 18, 167-179.
- Koydemir, S. (2006). Predictors of shyness among university students: Testing a self-presentational model / Üniversite öğrencilerinde utangaçlığın yordayıcıları: Bir benlik sunumu modelinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Maloney, E. K., Lapierre, M., Cornetto, K. M. and Pears, K. C. (2006). Implications of neglect: An examination of underdeveloped social skills and loneliness in neglected children. http://citation.allacademic.com/meta/p93113_index.html, Erişim Tarihi: 16.03.2017.
- Mavili, A. (2014). *Aile içi şiddet: Kadının ve çocuğun korunması*. (2. Baskı). Ankara: Elma Yayınevi.
- Ometto, M., De Oliveira, P. A., Milioni, A. L., Dos Santos, B., Scivoletto, S., Busatto, G. F., et al. (2016). Social skills and psychopathic traits in maltreated adolescents. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 25(4), 397-405.
- Polat, P. (2014). Yaz Anaokulunda Eğitim Alan ve Almayan İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Becerilerinin İncelenmesi. Yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Riggio, R. (1986). Assessment of basic social skills. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(3), 649-660.
- Riney, S. S. and Bullock, L. M. (2012). Teachers' perspectives on student problematic behavior and social skills. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 17(2), 195-211.
- Rudasill, K. M., Gonshak, A. B., Pössel, P., Nichols, A. and Stipanovic, N. (2013). Assessments of Student-Teacher Relationships in Residential Treatment Center Schools. *Journal of Education for Students Placed at Risk (JESPAR)*, 18(3-4), 193-211.
- Sperry, D. M. and Widom, C. S. (2013). Child abuse and neglect, social support, and psychopathology. *Child Abuse & Neglect*, 37(6), 415-425.
- Şahin, E. E. ve Gizir, C. A. (2013). Kişilerarası yetkinlik ölçeği-kısa formu: Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(3), 144-158.
- Tosuntaş-Karakuş, F. (2006). Ergenlerde algılanan duygusal istismar ile sosyal beceri arasındaki ilişki. Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- World Health Organization (WHO). (2016). Child maltreatment. <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs150/en/>. Erişim tarihi: 05.03.2017.
- Yüksel, G. (1997). Sosyal beceri eğitiminin üniversite öğrencilerinin sosyal beceri düzeyine etkisi. [The effect of social skills training on social skills level of university students]. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Ünalmiş, A. (2010). İlköğretim 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri arasında yaşanan zorbalığın farklı değişkenler açısından incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.

Extended English Abstract

Introduction

Personal, social and emotional development are linked to each other and to other areas of development. For example, delinquencies that manifest themselves in mental development can negatively affect the child's social development and emotional development. These areas of development can be affected either by inherited or by environmental factors (Cirhinlioğlu, 2015). An emotionally, socially and psychologically undeveloped individual may have been abused or abused in the past. Abuse is any form of physical, sexual, emotional or other abusing that may harm a child's health, development, life, or relationships by family, friends or others before the age of 18 (World Health Organization-WHO, 2016). Social skill is the whole of all learning behaviors that allow interaction with others, help to be accepted in the peer environment and communication (Bacanlı, 2014).

Purpose

In the study of Tosuntaş-Karakuş (2006), it is seen that the relationship between emotional abuse and social skill level of adolescents is examined. However, there was no study of the relationship between the social skills levels of prospective teacher candidates, physical, sexual, emotional abuse, and physical and emotional neglect. In this context, the problem of research is the question "Is there a relationship between social skill levels of teacher candidates and childhood abuse?" The purpose of this research is to determine the relationship between childhood abuse experiences of teacher candidates and social skills levels during adulthood.

Method

In this study, relational screening method was used in the descriptive screening model because it was aimed to examine the relationship between childhood abuse experiences and social skills levels of teacher candidates. To determine the sample group of the study, a sample group was formed by simple random sampling (simple random sampling), four sections from Amasya University Faculty of Education and one branch from each class of these sections. Childhood Trauma Questionnaire-Short Form was used to determine childhood abuse experiences and Social Skill Inventory-Short Form was used to determine social skills levels. In the analysis of the data, SPSS 18.0 package program was used. In the study, two types ($\alpha = .01$, and $\alpha = .05$) were used for significance level. Pearson moment product correlation coefficient analysis technique is used to determine correlational correlation coefficients between subdimensions dependent on dependent variables.

Results

According to Pearson Moment Product Correlation Coefficient analysis results, the relationship between the physical neglect subscale and the social sensitivity and social control subscale was investigated in order to understand the relationship between childhood abuse experiences and social skill levels of teacher candidates. Between emotional neglect subscale and emotional sensitivity, social expressiveness, social sensitivity, social control subscales and SBE-KF total score; Among the subscales of emotional abuse of CTQ-CS and social sensitivity and social control subscales of SBQ-CF; it is seen that there is a significant relationship between the total score of Childhood Trauma Questionnaire-Short Form and the social sensitivity and social control subscales of Social Skill Inventory-Short Form. Although there was a negative correlation between total scores of child abuse experiences and the total score of social skill level of the teacher candidates, this relationship was not found to be statistically significant.

Discussion and Conclusion

In this study, it was found that there was a negative relationship between childhood abuse experiences and social skill levels of teacher candidates; But this relationship is not significant. Nevertheless, it has been concluded that there are significant negative correlations between the sub-dimensions of the Childhood Trauma Questionnaire-Short Form and the sub-dimensions of the Social Skill Inventory-Short Form. The decrease in childhood abuse experiences with age increases (Gil, 1970; Aydın & İşmen, 2003) led to the fact that the teacher candidates aged 18 and over from childhood to university period did not reveal any meaningful relationship between abuse experiences and social skills can. Aktuğ (2010) also concluded that there was no significant relationship between social skills and exposure to violence, similar to findings in this study. There are also studies showing the relationship between social skills and abuse experiences.

Teacher candidates with an awareness of social skills and abuse experiences will be a winner for new generations who will play an important role in development. Teacher candidates with knowledge of abuse experiences will be able to better understand their students and be more professional in solving their problems. Before educating and developing students, prospective teachers should have acquired the necessary equipment, knowledge and skills. The fact that the teacher candidates have gained social skills will allow them to establish healthy relationships with their students and solve their problems without growing up, to better understand their students. Based on the negative relationship between social skills and abuse experiences, social skills development of abuse experiences, Seminars, etc., where negative effects on developmental areas are explained. Trainings can be transferred to prospective teachers, trainers and families.